

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale
și Mediului

Agenția de
Dezvoltare Regională
Centru

AGENDA

ședinței de constituire a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru

Locația: Or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun 33, Sala mare de ședințe a Consiliului Raional, et. 2

Data: 24 ianuarie 2020, ora 10.00

Ora	Subiectul
09.30 – 10.00	Înregistrarea participanților
10.00 – 10.10	Cuvînt de deschidere <i>Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului</i> <i>Directorul ADR Centru</i>
10.10 – 10.20	Cu privire la politica de dezvoltare regională în Republica Moldova <i>Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului</i>
10.20 – 10.30	Rolul și atribuțiile CRD Centru în realizarea obiectivelor de dezvoltare regională <i>Secția Politici Regionale și Cooperare Externă, ADR Centru</i>
10.30 – 10.50	Cu privire la alegerea președintelui și vicepreședintelui Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru <i>Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului</i>
10.50 – 11.00	Cu privire la alegerea reprezentantului sectorului privat în Consiliul Național pentru Coordonare în domeniul Dezvoltării Regionale <i>Președintele CRD Centru</i>
11.00 – 11.25	Cu privire la audierea Raportului de implementare SDR Centru pe parcursul anului 2019 și a informației cu privire la implementarea proiectelor investiționale pe parcursul anului 2019 <i>Viorel JARDAN, Directorul ADR Centru</i>
11.25 – 11.35	Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea SDR Centru pe parcursul anului 2020 <i>Secția Politici Regionale și Cooperare Externă, ADR Centru</i>
11.35 – 11.45	Cu privire la asistența acordată de proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova” <i>Reprezentant GIZ</i>
11.45 – 12.00	Concluzii, întrebări, răspunsuri

Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru

DECIZIE nr. 01-01
din 24 ianuarie 2020

Cu privire la alegerea președintelui CRD Centru

În temeiul art. 7 alin. (3) al Legii nr. 438-XVI din 26 decembrie 2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova și în conformitate cu pct. 13 al Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru (aprobat prin Decizia nr. 3 din 21 octombrie 2008), Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru **DECIDE:**

1. Se alege Dl Ghenadi Mitriuc, președintele raionului Ungheni, în calitate de președinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru.
2. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Secretar de Stat
al Ministerului Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

Dorin ANDROS

Secretarul CRD Centru

Viorel JARDAN

Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru

DECIZIE nr. 01-01/1

din 24 ianuarie 2020

Cu privire la alegerea vicepreședintelui CRD Centru

În temeiul art. 7 alin. (3) al Legii nr. 438-XVI din 26 decembrie 2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova și în conformitate cu pct. 13 al Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru (aprobat prin Decizia nr. 3 din 21 octombrie 2008), Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru **DECIDE:**

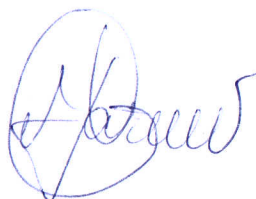
1. Se alege Dl Iurie Levinschi, președintele raionului Hîncești, în calitate de vicepreședinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru.
2. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

**Secretar de Stat
al Ministerului Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Dorin ANDROS

Secretarul CRD Centru

Viorel JARDAN

Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru

DECIZIE nr. 01-02

din 24 ianuarie 2020

Cu privire la alegerea reprezentantului sectorului privat în Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale

În temeiul art. 5 alin. (4) al Legii nr. 438-XVI din 26 decembrie 2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova și în conformitate cu HG nr. 1305 din 21 noiembrie 2008 cu privire la Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale, Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru **DECIDE:**

1. Se alege Dna Angela Comendant, administrator al SRL Comenangeles, reprezentant al sectorului privat, în calitate de membru al Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale.
2. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

**Secretar de Stat
al Ministerului Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Dorin ANDROS

Secretarul CRD Centru

Viorel JARDAN

Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru

DECIZIE nr. 01-03

din 24 ianuarie 2020

Cu privire la audierea Raportului de implementare a SDR Centru pe parcursul anului 2019

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 127 din 08.02.2008 “Cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438-XVI din 28 decembrie 2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova” și a Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru (aprobat prin Decizia nr. 3 din 21 octombrie 2008), Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru **DECIDE:**

1. Se ia act de informația cu privire la Raportul de implementare a SDR Centru pe parcursul anului 2019.

Președintele CRD Centru

GHENADI MITRIUC

Secretarul CRD Centru

Viorel JARDAN

Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru

DECIZIE nr. 01-04

din 24 ianuarie 2020

Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea SDR Centru pe parcursul anului 2020

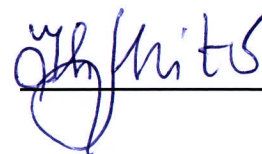
În conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 127 din 08.02.2008 “Cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438-XVI din 28 decembrie 2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova” și a Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru (aprobat prin Decizia nr. 3 din 21 octombrie 2008), Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru **DECIDE:**

1. Se aprobă Planul de acțiuni pentru implementarea SDR Centru pe parcursul anului 2020;
2. CRD Centru, ADR Centru, APL I și II, mediul de afaceri și societatea civilă din Regiunea de Dezvoltare Centru vor contribui la implementarea Planului de acțiuni pentru implementarea SDR Centru pe parcursul anului 2020;
3. ADR Centru va monitoriza și evalua implementarea SDR Centru în anul 2020 și va raporta bianual către CRD Centru despre gradul de implementare a Planului respectiv;
4. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Președintele CRD Centru

GHEXADI MITRIUC

Secretarul CRD Centru

Viorel JARDAN

PROCESUL-VERBAL

al ședinței ordinare (de constituire) nr. 01 din 2020 a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru (CRD Centru)

24 ianuarie 2020

or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun nr. 33

Prezidează: Dorin Andros, Secretar de Stat al MADRM

Secretar: Viorel Jardan, director ADR Centru

Total membri CRD Centru: 39 persoane

Prezenți: 31 persoane

Absenți: 8 persoane

Lista participanților se anexează.

Invitați:

- **Ion Perju** – Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM);
- **Dorin Andros** – Secretar de Stat al MADRM;
- **Igor Malai** – șeful Direcției politice de dezvoltare regională, MADRM;
- **Petru Veveriță** – șeful Unității consiliere politice în dezvoltare regională în cadrul GIZ Moldova.

Lista invitaților se anexează.

Ordinea de zi:

- 1. Cu privire la politica de dezvoltare regională în Republica Moldova**
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
- 2. Rolul și atribuțiile CRD Centru în realizarea obiectivelor de dezvoltare regională**
Secția Politici Regionale și Cooperare Externă, ADR Centru
- 3. Cu privire la alegerea președintelui și vicepreședintelui Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru**
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
- 4. Cu privire la alegerea reprezentantului sectorului privat în Consiliul Național pentru Coordonare în domeniul Dezvoltării Regionale**
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
- 5. Cu privire la audierea Raportului de implementare SDR Centru pe parcursul anului 2019 și a informației cu privire la implementarea proiectelor investiționale pe parcursul anului 2019**
Viorel JARDAN, Directorul ADR Centru
- 6. Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea SDR Centru pe parcursul anului 2020**
Secția Politici Regionale și Cooperare Externă, ADR Centru
- 7. Cu privire la asistența acordată de proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova”**
Reprezentant GIZ

Concluzii, întrebări, răspunsuri

Cuvînt de deschidere

D. Andros, Secretar de Stat, MADRM, a salutat membrii CRD și i-a felicitat cu alegerea în această funcție.

A menționat că odată cu desfășurarea alegerilor generale locale în RM se constituie o nouă componență a CRD. De asemenea, a informat care sînt prevederile legale în domeniul dezvoltării regionale cu referire la componența CRD, modalitatea de alegere a președintelui CRD, vice președintelui CRD și a reprezentantului sectorului privat din cadrul CRD în Consiliul Național de Coordonare în domeniul Dezvoltării Regionale (CNCDR). Președintele și vicepreședintele CRD se aleg din rîndul APL, iar MADRM va propune candidatura pentru funcția de Președinte.

D. Andros a informat că la ședință sînt prezenți 31 de membri CRD din 39 aleși. A precizat că nu sînt propuneri, subiecte suplimentare de a fi incluse în agendă și a supus la vot proiectul agendei în varianta inițială. Agenda a fost votată unanim.

1. Cu privire la politica de dezvoltare regională în Republica Moldova

D. Andros, în conformitate cu agenda, a acordat cuvînt dlui I. Malai, șeful DPDR din cadrul MADRM pentru a informa audiența despre politica de dezvoltare regională în Republica Moldova.

I. Malai, șeful DPDR, MADRM, consideră ca este foarte oportun momentul, în prima ședință de constituire a noului CRD, de a informa membrii despre principiile politicii de dezvoltare regională în Republica Moldova. A trecut în revistă cadrul legal al politicii de dezvoltare regională; principalele documente de politici, precum Strategia Națională de Dezvoltare Regională (SNDR) 2016-2020, strategiile regionale, Planurile Operaționale Regionale (POR) și Documentul Unic de Program (DUP) și domeniile de intervenție ale politicii de dezvoltare regională. A prezentat detaliat obiectivul general și obiectivele specifice ale Strategiei Naționale de dezvoltare regională, la realizarea cărora participă Agențiile de Dezvoltare Regională, cu contribuția și aportul administrațiilor publice locale și CRD.

A menționat că 2020 este ultimul an de implementare a Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională. În acest an se va face o evaluare a SNDR, după care va fi elaborată o nouă strategie, bazată pe noi principii. Se va ține cont și de recomandările Curții de Conturi, de modificare a politicii de dezvoltare regională pentru a o face mai eficientă. Există mai multe studii și recomandări referitoare la o nouă paradigmă a politicii de dezvoltare regională, bazată pe dezvoltare economică.

2. Rolul și atribuțiile CRD Centru în realizarea obiectivelor de dezvoltare regională

D. Andros a invitat reprezentantul ADR Centru să prezinte rolul și atribuțiile CRD pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare regională.

D. C. Ciubotaru, specialist în cadrul Secției Politici Regionale și Cooperare Externă, ADR Centru, a salutat noua componență a CRD Centru. În continuare, Dl Ciubotaru a prezentat informația cu privire la rolul și atribuțiile CRD Centru în realizarea obiectivelor de dezvoltare regională. Dl Ciubotaru s-a referit la cadrul legal de funcționare a CRD centru, componența acestuia, atribuțiile de bază și specifice, modul de funcționare și luare a deciziilor, atribuțiile președintelui și vicepreședintelui CRD. De asemenea, a informat despre asistența pe care o acordă ADR Centru Consiliului de Dezvoltare Regională Centru în activitatea sa.

Spre final, dl Ciubotaru a accentuat că eficiența CRD Centru poate fi asigurată doar prin participarea activă a tuturor membrilor în procesul de dezvoltare regională, în special în perioadele dintre ședințele CRD Centru.

Cuvînt de deschidere (continuare)

D. Andros, Secretar de Stat, MADRM, a salutat prezența în sală a Dlui Ion Perju, Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, care s-a alăturat ședinței. Dl Andros i-a oferit cuvîntul pentru a se adresa cu un cuvînt de salut către membrii CRD și invitați.

I. Perju, Ministrul MADRM, a salutat audiența și a ținut să felicite noii membri ai CRD Centru și să le ureze succes în activitatea pe care o desfășoară. Totodată, dl Ministru a dat asigurări că în cele ce urmează, membrii CRD Centru vor beneficia de tot sprijinul necesar pentru buna funcționare a Consiliului nou creat. De asemenea, dl Ministru a îndemnat membrii CRD să conlucreze strîns cu dl Dorin Andros, secretarul de stat responsabil de domeniul dezvoltării regionale și să se angajeze plenar în activitatea de consilier regional pentru ca prin eforturi comune să fie atinse cît mai multe ținte propuse la început de mandat.

Dl Ministru a accentuat importanța activității CRD-urilor, precum și implicarea reprezentanților membrilor CRD în CNCDR pe dimensiunea aprobării proiectelor finanțate din FNDR. FNDR are mai multe proiecte în derulare, dar sînt și proiecte stopate. Cu regret în 2019, din 220 mln. de lei alocate FNDR pentru proiectele de dezvoltare regională, peste 70 mln. au rămas nevalorificate. Sumele nevalorificate nu se transferă pe anii următori, iar această înseamnă că mai multe proiecte de care ar fi beneficiat cetățenii au rămas nerealizate. De aceea, Dl Ministru a reiterat importanța conlucrării CRD cu instituțiile administrației publice centrale și locale și a solicitat activism din partea membrilor CRD pe întreaga perioadă a mandatului, nu numai la primele ședințe.

D. Andros a venit cu precizarea, pentru ca să nu apară întrebări din partea membrilor CRD Centru, că proiectele pentru care nu au fost valorificate sumele menționate de dl Ministru, țin de alte Regiuni de Dezvoltare și nu de Regiunea de Dezvoltare Centru (RDC).

3. Cu privire la alegerea președintelui și vicepreședintelui Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru

D. Andros a anunțat că în conformitate cu prevederile art. 7 al. 3 al Legii 438 privind dezvoltarea regională, urmează a fi ales președintele și vicepreședintele CRD, iar MADRM să propună candidatura la funcția de președinte, din rîndul reprezentanților din partea APL. Ministerul a efectuat o analiză a mandatelor anterioare a CRD Centru și consideră că ar fi oportun să înainteze un reprezentant al raionului care nu a deținut aceste funcții pînă acum.

Ministrul I. Perju a declarat că, urmare a acestei analize și a consultării cu membrii CRD Centru, reprezentanți ai APL, se propune în funcția de președinte a CRD Centru președintele raionului Ungheni, dl Ghenadi Mitriuc.

D. Andros l-a invitat pe dl Mitriuc să facă o scurtă prezentare a experienței și activității sale profesionale.

Gh. Mitriuc, Președintele raionului Ungheni, a prezentat pe scurt biografia sa: născut în a. 1968, s. Agronomovca, r-nul Ungheni; a activat ca viceprimar al raionului Ungheni, ca deputat în Parlament, membru al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, la moment este Președintele raionului Ungheni.

D. Andros a supus la vot candidatura dlui Gh. Mitriuc pentru funcția de Președinte al CRD Centru.

S-a votat: Pro – 29; Contra – 0; S-au abținut – 2.

S-a decis: Se alege Dl Ghenadi Mitriuc, președintele raionului Ungheni, în calitate de președinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru.

Ministrul I. Perju l-a felicitat pe dl Gh. Mitriuc cu alegerea în funcția de Președinte CRD. I-a dorit succese în activitate și a menționat că are susținerea plenară din partea instituției MADRM, Ministrului și Secretarului de Stat.

D. Andros a anunțat că urmează alegerea vicepreședintelui CRD Centru și i-a oferit posibilitatea Președintelui CRD Centru să propună candidatura vicepreședintelui, deoarece vor trebui să conlucreze, să se înlocuiască reciproc.

Gh. Mitriuc, Președintele CRD Centru, în primul a ținut să mulțumească pentru încrederea acordată și și-a exprimat încrederea că va avea o conlucrare bună cu MADRM și împreună cu membrii CRD va face multe lucruri frumoase pentru cetățenii RM, locuitorii ai RDC.

Gh. Mitriuc a propus în calitate de vicepreședinte al CRD pe dl. Iu. Levinschi, președintele raionului Hîncești.

D. Andros l-a invitat pe dl Iu. Levinschi să facă o scurtă prezentare a experienței și activității sale profesionale

Iu. Levinschi, președintele raionului Hîncești, a prezentat pe scurt biografia sa: născut la 25.11.1972, a absolvit Universitatea Agrară, 2 ani a activat la universitate în laboratorul de biologie, apoi a activat în sectorul privat. Mandatul precedent a fost vicepreședinte al raionului Hîncești pe domeniul economic și actualmente deține funcția de președinte al raionului. Face studiile la Academia de Administrare Publică (masterat).

D. Andros a supus la vot candidatura dlui Iu. Levinschi pentru funcția de vicepreședinte al CRD Centru.

S-a votat: Pro – 30; Contra – 0; S-au abținut – 1.

S-a decis: Se alege dl Iurie Levinschi, Președintele raionului Hîncești, în calitate de vicepreședinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru.

Iu. Levinschi, vicepreședinte CRD Centru, a mulțumit colegilor, a menționat că este un vot important pentru el și va depune efort pentru realizarea obiectivelor CRD Centru, va fi obiectiv în activitatea sa, deoarece reprezintă în Consiliu cetățenii din localitatea sa.

Ministrul I. Perju a adresat felicitări dlui vicepreședinte Iu. Levinschi.

4. Cu privire la alegerea reprezentantului sectorului privat în Consiliul Național pentru Coordonare în domeniul Dezvoltării Regionale

D. Andros a continuat ședința conform agendei, întrucât următorul subiect este la fel de important – alegerea reprezentantului sectorului privat în calitate de reprezentant al CRD Centru în CNCDR. A solicitat membrilor CRD să vină cu propuneri.

Mai mulți membri ai CRD din sală au spus că este greu de a veni cu propuneri deoarece este o componentă nouă a CRD Centru și nu cunosc cine sînt reprezentanții sectorului privat și au propus să se prezinte fiecare din ei.

Sergiu Grigoriev, AO Indigo, r-nul Dubăsari a propus candidatura dlui Driga Ștefan, agent economic din r-nul Dubăsari, considerînd că ar fi oportun ca CRD să fie reprezentat în CNCDR și de un reprezentant din sînga Nistrului.

D. Andros, avînd în vedere că este o componență nouă a CRD, a susținut propunerea ca fiecare reprezentant al sectorului privat să se prezinte pe scurt, iar apoi vor fi înaintate candidaturile.

Angela Comendant, SRL ComenAngeles, r-nul Șoldănești: este din s. Cotiujenii Mari, r-nul Șoldănești, cunoaște activitatea APL, deoarece soțul a fost primar în 2 mandate; a activat în sectorul asociativ, actualmente activează în sectorul privat, administrează un restaurant, un atelier de prelucrare a lemnului, o piață angro și o întreprindere de procesare a nucilor.

Eduard Bejenari, SRL Avecom-Net, r-nul Ungheni: este locuitor al or. Ungheni, băștinaș, este consilier raional, director SRL Avecom-Net, domeniul afacerii – confecționarea și vânzarea tehnicii de calcul, prestarea serviciilor de internet.

Nicolae Melnic, SRL Melnic Nicolae, r-nul Călărași: din 1993 a fondat ÎI în domeniul comerțului, din 2007 pînă în 2019 a fost primar al or. Călărași, actualmente iarăși a revenit în antreprenoriat. A accentuat că a venit în CRD nu numai pentru a promova proiecte, dar și pentru a monitoriza și a propune ca banii să fie cheltuiți rațional, deoarece pînă la urmă banii pentru finanțarea proiectelor îi aduc în buget agenții economici, prin impozite.

D. Andros a salutat această abordare și a menționat că la fel îl indignează cînd unii pun ca prioritate proiectele și apoi politicile, pe cînd trebuie să fie invers: fără politici și abordări corecte nu vor fi nici proiecte în țară. De asemenea, dl Andros și-a exprimat respectul deosebit pentru experiența dlui Melnic și pentru că a fost alături de CRD pe parcursul anilor.

S. Driga, SRL Agro-Tiras, r-nul Dubăsari: este din s. Molovata Nouă; director al SRL Agro-Tiras. Activează în sectorul privat din 1990, a fost președinte de colhoz, apoi a activat în cadrul GTȚ proprii, actualmente SRL Agro-Tiras. A trecut prin conflictul militar. Activează în agricultură, administrează o tabără pentru copii, unde se odihnesc copii și din Ialoveni, Hîncești, din toată țara. Deține și o brutărie. Este consilier raional.

D. Andros a menționat că toți din cei 4 reprezentanți ai sectorului privat prezenți au dreptul să participe la concurs dar nu-i poate impune și a întrebat cine dorește să participe.

D. Andros a supus la vot două candidaturi:

Candidatura dnei Angela Comendant: s-a votat Pro – 18;

Candidatura dlui Ștefan Driga: s-a votat Pro – 8.

S-a decis, cu majoritatea voturilor din cei prezenți: se alege dna **Angela Comendant**, administrator al SRL Comenangeles, reprezentant al sectorului privat, în calitate de membru al Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale.

D. Andros a felicitat-o pe dna Comendant cu ocazia alegerii în această funcție și rugat-o să fie activă și receptivă, ținînd cont de faptul că foarte curînd urmează să fie convocată ședința CNCDR și împreună cu Președintele va reprezenta CRD Centru.

D. Andros a transmis conducerea ședinței președintelui CRD, dl Gh. Mitriuc, menționînd că în calitate de președinte a ședinței urmează să continue ședința cu următoarele subiecte din agendă: audierea raportului de activitate a ADR, planul de acțiuni, precum și prezentarea proiectului MSPL, al partenerilor de la Agenția de Cooperare a Germaniei GIZ, care vor prezenta și activitățile din cadrul acestui proiect.

Ministrul I. Perju a mulțumit repetat pentru prezență membrilor CRD. A felicitat CRD-ul cu alegerea organelor de conducere. A dorit succese în activitate, reprezentărilor din toate ramurile APL, sectorului privat și sectorului asociativ. Activismul trebuie să fie foarte bun din partea tuturor. Și a rugat încă odată ca membrii CRD să nu fie activi doar la primele ședințe,

pentru că subiecte și probleme sînt foarte multe de parcurs. Dl Ministru a părăsit ședința, menționînd că în scurt timp trebuie să participe la o altă ședință.

5. Cu privire la audierea Raportului de implementare SDR Centru pe parcursul anului 2019 și a informației cu privire la implementarea proiectelor investiționale pe parcursul anului 2019

Gh. Mitriuc Președintele CRD Centru, a oferit cuvînt dlui Viorel Jordan, Directorul ADR, pentru prezentarea raportului.

V. Jardan, Directorul ADR Centru, a salutat conducerea MADRM, membrii CRD, partenerii de dezvoltare, invitații. A mulțumit Ministrului că a fost alături de CRD la ședința de constituire. A felicitat CRD-ul cu începerea noului mandat. De asemenea, a felicitat Președintele CRD și Vicepreședintele CRD cu alegerea în funcție. A atenționat membrii CRD că una din problemele stringente în mandatul anterior a fost participarea. În acest context a rugat membrii să participe cît mai activ în ședințe, iar dacă sînt în imposibilitatea de a participa să delege alte persoane din partea APL, ca să nu blocheze activitatea instituției.

În continuare, dl V. Jardan a prezentat Raportul de implementare Strategiei de Dezvoltare Regională Centru pe parcursul anului 2019 și o informație detaliată cu privire la implementarea proiectelor investiționale de către ADR pe parcursul anului 2019. Valoarea totală a investițiilor în RDC se cifrează la circa 80 milioane lei, dintre care 64 milioane lei valorificați din FNDR, iar restul din surse externe. Totodată, membrii CRD Centru au fost informați că în anul 2019 ADR Centru a implementat 22 de proiecte regionale care vor continua și în anul curent. Pe finalul alocuțiunii, a mulțumit pentru atenție și și-a exprimat disponibilitatea de a răspunde la întrebări.

O. Zelinschi, AO Astra, r-nul Anenii Noi a întrebat la ce etapă se află proiectul depus în 2016 și care a avut un aviz pozitiv – Parcul industrial Telița.

V. Jardan a informat membrul CRD că din informația pe care o deține, în procesul de selecție a proiectelor în 2016 proiectul menționat nu a fost inclus în DUP. Acest proiect rămîne în POR 2016-2020, dar nu sînt surse de finanțare și urmează a fi propus către toți partenerii de afaceri, misiunile diplomatice pentru a identifica bani din alte surse. Ministerul economiei a dat aviz negativ privind necesitatea acestui obiect în zonă, deoarece sînt deja incubatoare de afaceri și parcuri industriale care duc lipsă de rezidenți. Și sînt locuri disponibile în aceste parcuri industriale.

Mihai Silistraru, președintele raionului Ialoveni, a solicitat informație despre soarta unui proiect aprobat în 2010 – Reabilitarea drumului dintre șoseaua Leușeni-Hîncești cu Șoseaua Balcani, în preajma satelor Ruseștii Noi, Văsieni, Ulmu. La acest proiect a fost executată documentația tehnică, au fost făcute lucrări în valoare de 8 milioane de lei, iar acum acest proiect ar fi dispărut cu totul.

V. Jardan a menționat că, deși proiectul menționat nu se referă la perioada de raportare, a informat membrul CRD că legislația prevede că odată cu finalizarea unui DUP, dacă nu au fost executate integral proiectele, proiectele din Documentul vechi pot fi transferate în Documentul nou. La moment, în DUP 2017-2020 acest proiect nu este inclus. Au fost unele cerințe pentru includerea proiectelor în DUP 2017-2020. Conform instrucțiunii de organizare a concursului din 2016, condițiile minime ca un drum să fie numit regional și să fie inclus în DUP este să facă legătura dintre cel puțin 2 raioane sau să aibă conexiune la un DN, care corespunde acestor cerințe; iar a doua condiție este că lungimea drumului trebuie să fie nu mai mică de 20 km. Este vorba despre un drum între localitățile Ruseștii Noi și Ulmu, cu ieșire la șoseaua națională. Dar, din păcate nu este un drum regional, deoarece nu se respectă aceste

condiții. Există DUP oficial votat de către guvern de către CNCDR și doar astfel prin intermediul acestui document se pot implementa proiecte și politici.

S. Driga, SRL Agro-Tiras, r-nul Dubăsari, a solicitat informația câte proiecte de infrastructură, în special în domeniul de aprovizionare cu apă au fost depuse la ADR Centru în anii precedenți. În opinia sa, s-au făcut foarte puține investiții în acest domeniu în raionul Dubăsari, au fost construite doar două turnuri de apă: unul la Doroțcaia și altul la Cocieri.

V. Jardan a venit cu precizarea că proiectele de infrastructură finanțate din FNDR și implementate de ADR Centru au fost selectate în baza Apelului de propuneri de proiecte din 2016. După încheierea acestui Apel, alte Apeluri de propuneri de proiecte nu au mai fost organizate. Din informația pe care o deține, la acel Apel nu au fost depuse din partea raionului Dubăsari propuneri de proiecte de investiții în domeniul infrastructurii AAC sau drumuri. Există însă un proiect finanțat de partenerii de dezvoltare – Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în cadrul căreia există chiar un departament specializat în domeniul reintegrării Republicii Moldova, adică are ca prioritate susținerea localităților de pe cele două maluri ale r. Nistru. Prin intermediul acestuia a fost identificat un proiect de investiții în 7 localități, care au beneficiat de suport tehnic și financiar – au fost construite turnuri de apă, reabilitate stații de pompare, procurate pompe noi s.a.

D. Andros a constatat cu regret că r-nul Dubăsari este unul dintre cele mai pasive din cadrul RDC. Nu vin cu propuneri de proiecte când se anunță Apelul, nu participă la ședințe, iar ulterior învinuiesc autoritățile de distribuția neechitabilă a mijloacelor financiare din FNDR. Dl Andros a mai menționat că există suficiente resurse și în cadrul FNDR, și la partenerii de dezvoltare, dar pentru a beneficia de acestea, reprezentanții unităților teritoriale din cadrul RDC trebuie să fie activi în toate procesele, să participe la ședințele CRD, să vină cu propuneri când va fi anunțat un nou Apel etc.

De asemenea, a solicitat să nu fie politizată activitatea CRD Centru, și mai ales selectarea proiectelor, deoarece procesul de selectare este unul transparent, în strictă conformitate cu legislația, iar potențialii beneficiari dețin toată informația necesară. Când a fost anunțat Apelul de propuneri de proiecte, reprezentanții MADRM au mers în toate raioanele pentru a prezenta informația despre condițiile concursului, criteriile de evaluare s.a. Dl Andros și-a exprimat speranța că r-nul Dubăsari, dar și celelalte raioane din cadrul RDC vor fi activi și i-a asigurat că vor avea susținerea MADRM, dar și a partenerilor de dezvoltare.

V. Petre, AO Femeia pentru viitor, r-nul Ungheni, a întrebat dacă proiectul ce prevede reconstrucția și modernizarea sistemului de aprovizionare cu apă a 31 localități din r-nul Ungheni este în așteptarea finanțării și va fi implementat în anul curent.

V. Jardan a confirmat că acest proiect este inclus în DUP 2017-2020 și este în așteptarea finanțării. Urmează ca la ședința CNCDR să se ia decizii referitor la proiectele care vor fi implementate în anul 2020.

V. Petre a întrebat dacă documentele din POR 2017-2020 care nu au fost incluse în DUP vor fi transferate în Documentul nou.

V. Jardan a precizat că decizia aparține CNCDR.

D. Andros a informat că proiectele care sînt incluse în POR și nu au acoperire financiară nu vor fi transferate în programele noi. Deoarece mijloacele financiare ale FNDR sînt limitate și nu se dorește transformarea FNDR într-un fond ce aprobă o mulțime de proiecte dar fără surse de finanțare, cum a fost de exemplu Fondul Ecologic Național. Urmează să fie finalizate proiectele care se implementează și apoi vor fi identificate noi proiecte în baza noilor obiective ale politicii de dezvoltare regională, în baza noilor criterii. Partenerii de dezvoltare recomandă ca să se facă o prioritizare mai clară a obiectivelor, o sinergizare de fonduri.

Astfel, se propune de a nu mai finanța proiecte în domeniul infrastructurii drumurilor, eficienței energetice, managementului deșeurilor solide, deoarece pentru aceste domenii există fonduri specializate cum ar fi Fondul Rutier, Agenția (Fondul) pentru Eficiență Energetică, Fondul Ecologic Național.

Proiectele noi vor fi finanțate în baza unei noi paradigme de dezvoltare regională care va avea trei priorități:

1. Dezvoltarea economică și creșterea atractivității turistice, anume turism la scară mare, ce presupune investiții în obiecte mari, gen complexul istorico –arhitectural conacul lui Manuc Bey, parcul Țaul etc.;
2. Dezvoltarea urbană, cu politicile de orașe-poli de creștere și revitalizare urbană;
3. Aprovizionare cu apă și canalizare.

În domeniul dezvoltării economice mai există o strategie de dezvoltare industrială care se elaborează și urmează foarte curînd să fie promovată de MEI, care își propune ca în fiecare raion să fie dezvoltate așa-numitele platforme industriale, adică parcuri industriale, incubatoare de afaceri, Zone economice libere. Prioritate la dezvoltare vor avea acele platforme care pot demonstra că vor avea rezidenți, potențiali investitori.

Gh. Mitriuc a dat citire proiectului Deciziei nr. 01-03.

S-a votat: unanim.

S-a decis: Se ia act de informația cu privire la Raportul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională Centru pe parcursul anului 2019.

6. Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru pe parcursul anului 2020

Iu. Malai, specialist SPRCE, ADR Centru, a prezentat Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru pe parcursul anului 2020, care include următoarele compartimente: activități de planificare strategică și programare regională, managementul proiectelor regionale, dezvoltarea capacităților, monitorizare și evaluare, cooperare cu partenerii de dezvoltare, comunicare și transparență. Detaliat au fost prezentați indicatorii care se așteaptă de a fi atinși în urma implementării pe parcursul anului 2020 a proiectelor finanțate de FNDR, dar și de partenerii de dezvoltare UE (GIZ), KfW, SlovakAid.

L. Stavinschi, Director AO Nufărul Rezina, a intervenit cu câteva propuneri referitor la acțiunile prevăzute pe anul 2020: (1) a reamintit că în mandatul precedent al CRD, spre sfîrșitul acestuia s-a desfășurat o instruire de 3 zile pentru membrii CRD. Dna Stavinschi consideră că a fost binevenită și utilă această instruire și ar fi oportun ca astfel de instruirii să se organizeze și în noul mandat, mai ales că majoritatea membrilor sînt noi și nu cunosc specificul activității în cadrul CRD. Pentru un efect mai bun aceste instruirii ar fi bine să fie organizate anume la început de mandat; (2) în mandatul precedent al CRD au existat Comisii Regionale Sectoriale (CRS), cu suportul GIZ. Activitatea acestor comisii a fost utilă și ar fi bine ca această practică să continue și în mandatul actual; (3) a reiterat propunerea sa de a organiza ședințele CRD Centru nu numai în or. Ialoveni, dar și în alte localități ale RDC, de exemplu Ungheni, Hîncești, dar și altele, pentru a vedea care este situația acolo, a face schimb de experiență cu organizațiile societății civile din localitate etc.

V. Jardan a mulțumit dnei Stavinschi pentru propuneri și a asigurat-o că se va ține cont de acestea.

I. Malai, Șeful DPDR, MADRM, a menționat că desfășurarea ședințelor în deplasare s-a practicat în mandatele anterioare ale CRD și cu siguranță se va reveni la ea. Ce ține de instruire, ADR-urile au planuri de instruire anuale, în care sînt incluse atît activitățile cu CRD-urile, cît și solicitările membrilor CRD de a participa la instruirile în cadrul Academiei de Administrație Publică, care a elaborat cursuri speciale în domeniul dezvoltării regionale. În anul curent vor continua aceste activități și atunci membrii pe care îi va desemna CRD Centru vor primi invitație de participare.

V. Jardan a reiterat că se va ține cont de propunerea dnei Stavinschi privind instruirile membrilor CRD la începutul mandatului și acestea vor fi incluse în planul de instruire, care este parte componentă a Planului de acțiuni de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională pe parcursul 2020.

Gh. Mitriuc a dat citire și a supus votului Decizia nr. 01-04, prin care se aprobă Planul de Acțiuni, cu includerea modificărilor propuse de dna L. Stavinschi.

S-a votat: unanım.

S-a decis: Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru pe parcursul anului 2020 a fost aprobat.

7. Cu privire la asistența acordată de proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova”

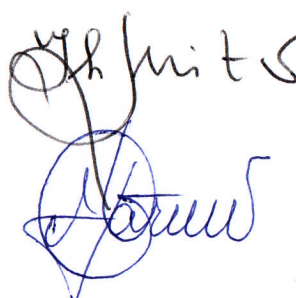
Gh. Mitriuc l-a invitat pe dl Petru Veveriță, șeful Unității consiliere politici de dezvoltare regională din cadrul GIZ Moldova pentru prezentarea activităților proiectului.

P. Veveriță, GIZ Moldova, a salutat audiența a felicitat membrii CRD cu constituirea noii instituții, nominalizarea președintelui, vicepreședintelui și reprezentantului sectorului privat în CNCDR. A prezentat succint activitățile realizate în cadrul proiectului Modernizarea Serviciilor Publice Locale (MSPL) în Republica Moldova, implementat de Agenția de Cooperare Germană (GIZ), precum și activitățile care vor fi a întreprinse pe parcursul anului curent. De asemenea, a trecut în revistă proiectele în domeniul AAC și EE, finanțate de UE și care se implementează de GIZ în parteneriat cu ADR Centru. A menționat că una din componentele proiectului prevede acordarea suportului ADR-urilor și CRD-urilor. În ceea ce privește CRS-urile, GIZ Moldova este disponibil să susțină această practică și în noul mandat. De asemenea, dl Veveriță a informat membrii CRD, reprezentanți ai societății civile, că GIZ acordă suport societății civile în cadrul a mai multe proiecte care oferă granturi mici. Pentru informații suplimentare i-a îndemnat să se adreseze direct la GIZ sau la reprezentantul GIZ delegat în RDC. La următoarea ședință, CRD Centru va fi invitat să delege un reprezentant în Comitetul Director al proiectului „Abilitarea cetățenilor din RM” și vor avea posibilitate să cunoască mai multe despre acest proiect și oportunitățile pe care le oferă.

D. Andros mulțumit partenerilor de dezvoltare de la GIZ pentru suportul acordat și și-a exprimat speranța că proiectul MSPL va fi extins și această colaborare va continua.

Gh. Mitriuc a mulțumit pentru prezență, participare și a declarat ședința închisă.

Președintele CRD Centru

Ghenadi MITRIUC

Secretarul CRD Centru

Viorel JARDAN